

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

242287

บทบาททางสังคมของสตรีในมหาวิทยาลัยหญิงไทย

ปิยนันท์ จันทโต

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2554

บทบาททางสังคมของสตรีในบทเพลงลูกทุ่งไทย

ปวิณรัตน์ จันตใส

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

ชื่อเรื่อง
บทบาททางสังคมของสตรีในบทเพลงลูกทุ่งไทย

โดย
ปวิณรัตน์ จันสดีใส

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์)
วันที่ 25 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2554

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ ธรรมปัญญา)
วันที่ 25 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2554

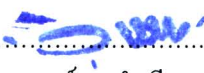
กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ บัวเจริญ)
วันที่ 25 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2554

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์)
วันที่ 25 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2554

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร ยศราช)
ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
วันที่ 4 เดือน เมษายน พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

การสร้าง ความหมาย บทบาททางสังคมของสตรีในบทเพลงลูกทุ่ง ซึ่งมาจาก 3 แหล่งคือ 1) จากการกำหนดเนื้อหา พบว่า มีการสร้างความหมายให้สตรีเป็นรองบุรุษในทุกด้าน สตรีไม่มีโอกาสได้ตอบบุรุษ สตรีจำเป็นต้องยอมจำนนให้แก่บุรุษในทุกทาง สตรีถูกจำกัดพื้นที่ให้อยู่แต่ภายในบ้านและเป็นฝ่ายถูกกระทำเสมอ 2) จากการใช้ภาษา พบว่า แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

วจนะภาษาและอวจนะภาษา ซึ่งการใช้ภาษาทั้งสองประเภทนั้จะมีความเป็นเอกภาพ (unity) ที่สื่อมาพร้อมกับเพลงพร้อม ๆ กัน โดยสิ่งเหล่านั้ไม่สามารถแยกแยะออกจากกันได้ 3) จากกระบวนทัศน์พบว่ามาจากปัจจัย 3 ด้าน คือ กระบวนทัศน์กระแสหลักและกระแสทางเลือก ระบบทุนนิยมและสังคมนิยม

Title	Woman Social Roles in Thai Folk Songs
Author	Miss Pawinrat Jansodsai
Degree of	Master of Arts in Communications
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Wittaya Damrongkiattisak

ABSTRACT

242287

The objectives of this qualitative study were to: 1) determine the content of woman social roles and language use in Thai folk songs; 2) explore the paradigm of woman social in Thai folk songs; and 3) crate the meaning of woman social roles in Thai folk songs. Purposive sampling was used to obtain the Thai folk song samples sung by male and female singers during 2001-2010. Indeed, remixed old songs were excluded in this study. The 20 Thai folk song samples in this study were those ranked as forever popular songs by www.365jukebox.com. Results of the study revealed the following:

With regards to the determination of woman social roles in Thai folk songs in terms of family role, it could be divided into 4 roles: wife, minor wife, mother and daughter. In terms of economic role, women usually are hired workers or workforce. For educational role, women are students. Language used in Thai folk songs can be classified into 2 kinds: verbal and nonverbal languages. The former refers to expression or wording found in spoken language whereas the latter refers to melody and rhythm (slow moderate and fast)

Three factors effecting the paradigm of woman social roles in Thai folk songs widely accepted in the country were: mainstream paradigm and current paradigm choice, capitalism system and consumerism society.

Three sources for the creation of the meaning of woman social roles in Thai folk songs were: 1) content determination: implying that men were superior than women in all aspects; women have no chance to oppose men; women must surrender men in all aspects; women are confined in their houses; and women are suffered from men. 2) there is unity in using verbal and nonverbal languages; that is it cannot be separated in Thai folk songs. 3) the paradigm derives from 3 aspects: mainstream paradigm and current paradigm choice, capitalism system and consumerism society.

กิตติกรรมประกาศ

ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ ธรรมปัญญา และ รองศาสตราจารย์
ดร.ปาริชาติ บัวเจริญ ที่กรุณาสละเวลาชี้แนะและให้คำปรึกษาอันเป็นคุณค่าต่องานวิจัยเล่มนี้

กราบขอบคุณ ครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ให้มีสติปัญญาที่
สมบูรณ์

กราบขอบพระคุณ พ่อ แม่ พี่น้อง ทุก ๆ คนในครอบครัว “จันสกลไส” และผู้มอบ
กำลังใจ ที่ให้โอกาส “ลูก” ทุกอย่าง เพื่อพบกับความสำเร็จในทุกย่างก้าวของชีวิตคน ๆ หนึ่ง

ท้ายที่สุดขอบคุณเพื่อน ๆ รุ่น 10 ทุกคนที่เป็นกำลังใจให้แก่กันเสมอ โดยเฉพาะ
น้องแนน พี่ก๊วย น้องตรี ที่เดินเคียงข้างคอยช่วยเหลือกันตลอดมา อีกทั้งเพื่อนคนอื่น ๆ ที่ไม่ได้ร่วม
เรียนด้วย แต่ก็คอยช่วยเหลือ เป็นกำลังใจและช่วยเหลือทุกอย่างในทุกวันของชีวิต

ขอบคุณที่โลกนี้มีเสียงเพลง

ขอบคุณจากใจ

ปวิณรัตน์ จันสกลไส

มีนาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(6)
สารบัญ	(7)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญภาพ	(10)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
ความสำคัญของปัญหา	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	9
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	11
ทฤษฎีสตรีศึกษา	11
แนวคิดเรื่องวาทกรรม	14
แนวคิดเรื่องการรื้อสร้างตัวบท	25
ทฤษฎีสัญญาวิทยา	28
แนวคิดเรื่องเพลงและการสื่อสาร	31
แนวคิดกระบวนการทัศน์กระแสหลักและกระแสทางเลือก	34
แนวคิดทุนนิยมบริโภคนิยม	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
ภาคสรุป	46
กรอบแนวความคิด	49
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	50
การรวบรวมข้อมูล	50
การทดสอบเครื่องมือ	52

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
การนำเสนอข้อมูล	54
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	55
ผังอภิปรายผลการวิจัย	56
การกำหนดเนื้อหาบทบาททางสังคมของสตรี	
และการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งไทย	78
กระบวนการทัศน์ของบทบาททางสังคมของสตรีในบทเพลงลูกทุ่งไทย	105
การสร้างความหมายบทบาททางสังคมของสตรีในบทเพลงลูกทุ่งไทย	116
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	133
สรุปผลการวิจัย	135
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	142
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	145
บรรณานุกรม	147
ภาคผนวก	150
ภาคผนวก ก ประวัติผู้วิจัย	151

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	บทบาททางสังคมของสตรีในบทเพลงลูกทุ่งไทย	90
2	การใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งไทย	99
3	การสร้างความหมายบทบาททางสังคมของสตรีในบทเพลงลูกทุ่งไทย	121

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 การจัดระเบียบกิจกรรมทางสังคม	20
2 แสดงแบบจำลองการสื่อสารพื้นฐานเชิงแผนภูมิ	32
3 แสดงแบบจำลองการสื่อสารในรูปแบบการฟังเพลง	32
4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	49
5 ผังอภิปรายผลการวิจัย	56
6 แสดงการสร้างความหมายบทบาททางสังคมของสตรีในบทเพลงลูกทุ่งไทย	116